

ไขหวัดใหญ่เอเวเรียน (“ไขหวัดนก”) Avian Influenza (“Bird Flu”)

พิมพ์เผยแพร่เมื่อ : 29 กันยายน 2005

ผู้เชี่ยวชาญโรคไขหวัดใหญ่กำลังวิตกว่าการระบาดของ H5N1 ในนกเมื่อไม่นานมานี้ อาจทำให้เกิดการผลิตสายพันธุ์ใหม่ของไวรัสไขหวัดใหญ่ อันจะยังผลให้โรคไขหวัดใหญ่ระบาดไปทั่วโลก ขณะนี้ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ต้องสงสัยว่าป่วยหรือเป็นผู้ที่ได้รับการยืนยันแน่นอนว่าเป็นโรคนี้ออสเตรเลีย

โรคไขหวัดใหญ่เอเวเรียน (ไขหวัดนก)คืออะไร?

ไขหวัดใหญ่เอเวเรียนเป็นโรคติดต่อเกี่ยวกับนก โดยปกติ ไวรัสจะหมนเวียนอยู่ท่ามกลางฝูงนกป่า ซึ่งไม่ทำให้เกิดโรค หรือถ้าทำให้เกิดโรค ก็จะเป็นโรคที่ไม่รุนแรงเท่าใดนัก การติดเชื้อของสัตว์ปีกที่เป็นสัตว์เลี้ยง เช่น ไก่ สามารถทำให้เกิดโรคร้ายแรงขึ้นได้ในสัตว์ปีกเหล่านี้ โรคไขหวัดใหญ่เอเวเรียนนี้มีหลายสายพันธุ์ แต่มีไม่กี่พันธุ์ที่ทำให้โรคนี้อันตรายไปสู่มนุษย์

โรคไขหวัดใหญ่เอเวเรียนชนิดใหม่ชนิดหนึ่ง ซึ่งเรียกชื่อว่าโรคไขหวัดใหญ่ A H5N1 ได้ถูกค้นพบในฮ่องกงเมื่อปี 1997 สายพันธุ์นี้ได้กลับฟื้นคืนชีพขึ้นมาใหม่เมื่อปลายปี 2003 และได้แพร่ขยายไปยังประเทศอื่นๆในเอเชียอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการแพร่เชื้ออย่างร้ายแรงในฝูงสัตว์ปีกที่เลี้ยงตามบ้าน ปัจจุบันนี้ ยังไม่มีร่องรอยแสดงให้เห็นว่าโรคไขหวัดใหญ่เอเวเรียนได้แพร่เชื้อมาถึงสัตว์ปีกในออสเตรเลีย

ไวรัสนี้ได้แพร่เชื้อไปติดคนเป็นจำนวนมากที่ทำงานใกล้ชิดกับสัตว์ปีกที่เจ็บป่วยหรือกับมูลของสัตว์ปีก นับตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม 2003 เป็นต้นมา มีรายงานว่ามีผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันแน่นอนว่าเป็นโรคไขหวัดใหญ่เอเวเรียนกว่า 110 รายในประเทศไทย เวียดนาม เขมร และ อินโดนีเซีย และผู้ป่วยหลายรายในจำนวนนี้เสียชีวิต

ในขณะนี้ คนที่ติดเชื้อไวรัส H5N1 ยังไม่มีท่าทีว่าจะสามารถแพร่เชื้อไปยังคนอื่นๆ ได้ง่าย การเปิดเผยตัวเองต่อสัตว์ปีกและมูลของสัตว์ปีก (หรือฝุ่นละออง หรือดินที่มีมูลสัตว์ปีกเจือปน) สามารถทำให้เกิดการติดเชื้อในคนได้ การรับประทานผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกที่หุงต้มสุกแล้ว รวมทั้งเนื้อไก่หรือไข่ไก่ ไม่ทำให้เกิดการติดเชื้อ

การระบาดลูกกลมของโรคไขหวัดใหญ่เป็นวงกว้างไปทั่วโลกนี้เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “แพนเดมิก” การระบาดลูกกลมอย่างกว้างขวางทั่วโลกจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีไวรัสใหม่ปรากฏตัวขึ้นมา โดยคนทั่วไปจะมีภูมิคุ้มกันเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย ในอดีต การระบาดลูกกลมอย่างกว้างขวางเกิดขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1918-19, 1957-58 และ 1968-69 ในระหว่างการระบาดอย่างกว้างขวางในปี 1918-19 นั้น มีผู้เสียชีวิตระหว่าง 20 ถึง 40 ล้านคน นักวิทยาศาสตร์เป็นจำนวนมากมีความวิตกว่าการระบาดของ H5N1 เมื่อเร็วๆนี้อาจทำให้เกิดการกลายเป็นสายพันธุ์ใหม่ของไวรัสโรคไขหวัดใหญ่ ซึ่งจะแพร่กระจายไปในหมู่มนุษย์ได้อย่างง่ายดาย และซึ่งจะนำไปสู่การระบาดลูกกลมอย่างกว้างขวางทั่วโลกที่เรียกว่า “แพนเดมิก”

อาการของโรคคืออะไร?

สายพันธุ์ที่แตกต่างกันของโรคไข้หวัดใหญ่เอเวเรียนสามารถทำให้เกิดอาการที่แตกต่างกันไปในคน สายพันธุ์ทุกสายสามารถทำให้คนมีอาการเหมือนกับเป็นโรคไข้หวัดใหญ่ธรรมดา (เช่นเป็นไข้ ไอ อ่อนเพลีย ปวดกล้ามเนื้อ เจ็บคอ หายใจขัด น้ำมูกไหล ปวดศีรษะ) ในบางกรณี สายพันธุ์ H5N1 ทำให้เกิดเป็นโรคปอดบวมอย่างรุนแรง และในจำนวนไม่มากนัก ผู้ป่วยจะมีอาการของโรคเอ็นซีเฟลิติส (การอักเสบของสมอง) หรือท้องร่วง อาการสามัญที่สุดของผู้ป่วยที่ติดเชื้อสายพันธุ์ H7 คือโรคตาแดง (การอักเสบของเยื่อเมือกตา) อาการเหล่านี้จะปรากฏขึ้นระหว่างสองถึงสี่วันหลังจากที่ผู้ป่วยติดเชื้อ

ใครบ้างที่อยู่ในฐานะเสี่ยงต่ออันตราย?

คนส่วนใหญ่จะไม่เสี่ยงต่อโรคนี้ คนที่จะเสี่ยงต่อการติดเชื้อ H5N1 คือคนที่สัมผัสกับนกที่เจ็บป่วยหรือมูลของนกระหว่างที่ฟาร์มหรือห้องที่ขังอยู่ในยานที่ไวรัสกำลังหมุนเวียน หรือ (ในกรณีที่ไม่มีเกิดขึ้นบ่อยนัก) คือคนที่มีความใกล้ชิดกับคนที่ติดเชื้อโรคนี้เข้าไปแล้วในยานที่โรคนีกำลังระบาด

จะป้องกันโรคนี้ได้อย่างไร?

ปัจจุบันนี้ยังไม่มีวัคซีนป้องกันคนให้พ้นจากการติดเชื้อโรคไข้หวัดใหญ่เอเวเรียนสายพันธุ์ใหม่ วัคซีนสำหรับป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในคนที่ใช้อยู่ทุกวันนี้ไม่สามารถใช้ป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่เอเวเรียนรวมทั้งสายพันธุ์ H5N1 ได้ ขณะนี้นักวิทยาศาสตร์ทั่วโลกกำลังคิดค้นหาวัคซีนซึ่งเหมาะสำหรับการต่อต้านสายพันธุ์นี้

วินิจฉัยโรคได้อย่างไร?

การวินิจฉัยการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่เอเวเรียนกระทำผ่านทาง การตรวจเลือด น้ำลาย หรือจากการป้ายในจมูกและในลำคอ การทดสอบกระทำในห้องทดลองของผู้เชี่ยวชาญ

รักษาโรคได้อย่างไร?

ยาต่อต้านโรคไข้หวัดใหญ่โดยเฉพาะ ดูเหมือนจะเป็นวิธีการรักษาโรคไข้หวัดใหญ่เอเวเรียนในคนที่ได้ผล และมีการใช้ยานี้รักษาผู้ป่วยเพราะสายพันธุ์ H5N1

กรมสาธารณสุขมีปฏิกิริยาอย่างไรต่อเรื่องนี้?

การระบาดของสายพันธุ์ต่างๆของโรคไข้หวัดใหญ่เอเวเรียนได้เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีตในออสเตรเลีย อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการได้รับรายงานเร็ว ๆ นี้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่เอเวเรียนในนกออสเตรเลีย และไม่มีรายงานเกี่ยวกับคนออสเตรเลียที่ติดเชื้อสายพันธุ์ H5N1 อนึ่ง ออสเตรเลียไม่มีการอนุญาตให้นำสัตว์ปีกมีชีวิตหรือผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกติดจากอาเซียนเข้าประเทศ และมีการควบคุมตรวจตราการลักลอบนำเข้านกหรือผลิตภัณฑ์นกออย่างผิดกฎหมายตามด่านชายแดนของออสเตรเลีย

หากว่ามีกรณีที่นำส่งสัยว่ามีผู้ติดเชื้อนี้แล้วในรัฐนิวเซาท์เวลส์ กรมอนามัยของรัฐนิวเซาท์เวลส์จะทำงานร่วมกับผู้ป่วย แพทย์ผู้ให้การรักษา และห้องทดลองซึ่งจะยืนยันการวินิจฉัยโรค ผู้ที่ต้องสงสัยว่าเป็นโรคนี้จะถูกแยกจากผู้ป่วยอื่นๆ เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อต่อไป ผู้ที่มีความใกล้ชิดกับผู้ป่วยและซึ่งอาจเปิดเผยตัวเองต่อไวรัสนี้ จะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเสี่ยงต่อการติดเชื้อ หากบุคคลเหล่านี้มีอาการเกิดขึ้น เขาจะถูกแยกไปอยู่โดดเดี่ยว และจะได้รับการทดสอบว่าเป็นโรคไข้หวัดใหญ่เอเวเรียนหรือไม่

คำแนะนำสำหรับการเดินทาง

คนออสเตรเลียที่เดินทางไปยังบริเวณที่เกิดโรคระบาดไข้หวัดใหญ่เอเวเรียน สามารถที่จะลดการเสี่ยงต่อการติดเชื้อลงได้ด้วยวิธีการหลีกเลี่ยงการไปเยือนฟาร์มสัตว์ปีกและตลาดนกมีชีวิต เขาจะต้องแน่ใจว่า

สัตว์ปีกและไข่ที่ยังไม่ได้รับการหุงต้มได้รับการจับต้องอย่างถูกอนามัย ต้องล้างมือหลังจากที่ได้จับต้องสิ่งเหล่านี้ และต้องแน่ใจว่าสัตว์ปีกได้รับการหุงต้มจนสุกจริงๆก่อนที่จะนำมารับประทาน

ขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

Australian Government Department of Health and Ageing information hotline
1800 004 599

แหล่งสอบถามที่เกี่ยวข้อง

NSW Health influenza factsheet (usual human influenza)
<http://www.health.nsw.gov.au/pubs/topics/Influenza.pdf>

Australian Government Department of Health and Ageing – Avian influenza
http://www.health.gov.au/internet/wcms/publishing.nsf/Content/health-avian_influenza-index.htm

World Health Organization
http://www.who.int/csr/disease/avian_influenza/en

Travel Advice (Australian Government Department of Foreign Affairs and Trade)
<http://www.smartraveller.gov.au>

U.S. Centers for Disease Control and Prevention
<http://www.cdc.gov/flu/avian/index.htm>

ข้อมูลเพิ่มเติม – หน่วยสาธารณสุขในรัฐนิวเซาท์เวลส์ (Further information – Public Health Units in NSW)					
หากท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อแพทย์ หน่วยสาธารณสุขท้องถิ่น หรือ ศูนย์อนามัยชุมชนของท่าน – โปรดดูหมายเลขโทรศัพท์ภายใต้หัวข้อ NSW Government ในหน้าแรกของสมุดโทรศัพท์ธรรมดา (For more information please contact your doctor, local public health unit or community health centre – look under NSW Government at the front of the White Pages)					
Metropolitan Areas			Rural Areas		
Northern Sydney	Hornsby	02 9477 9400	Greater Southern	Goulburn	02 4824 1837
/ Central Coast	Gosford	02 4349 4845		Albury	02 6021 4799
South Eastern	Randwick	02 9382 8333	Greater Western	Broken Hill	08 8080 1499
Sydney / Illawarra	Wollongong	02 4221 6700		Dubbo	02 6841 5569
Sydney South	Camperdown	02 9515 9420		Bathurst	02 6339 5601
West	Liverpool	02 9828 5944			
Sydney West	Penrith	02 4734 2022	Hunter / New	Newcastle	02 4924 6477
	Parramatta	02 9840 3603	England	Tamworth	02 6767 8630
Justice Health Service	Matraville	02 9289 2977	North Coast	Port Macquarie	02 6588 2750
				Lismore	02 6620 7500
NSW Department of Health	Nth Sydney	02 9391 9000			
NSW Health website	www.health.nsw.gov.au				

© NSW Department of Health 2005

หากท่านต้องการความช่วยเหลือในการต่อโทรศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ โปรดโทรศัพท์ไปที่บริการแปลและล่าม (TIS) ที่หมายเลข 131 450

หมายเลขโทรศัพท์ถูกต้องในขณะที่จัดพิมพ์ แต่จะมีการแก้ไขให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ ท่านอาจจำเป็นต้องตรวจสอบหมายเลขในสมุดโทรศัพท์ด้วย

ท่านสามารถทราบข้อมูลเป็นภาษาของตนเองได้จากเว็บไซต์ของ Multicultural Communication ที่ <http://mhcs.health.nsw.gov.au>